

Na osnovu člana 161. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 35/03), federalni ministar pravde donosi

## **PRAVILNIK**

### **O KUĆNOM REDU U USTANOVAMA ZA IZDRŽAVANJE MJERE PRITVORA**

#### **I - OPĆE ODREDBE**

##### **Član 1.**

Ovim pravilnikom uređuje se način postupanja s osobama koje izdržavaju mjeru pritvora (u daljem tekstu: pritvorenik), a naročito: prijem pritvorenika, raspoređivanje i smještaj, upoznavanje sa kućnim redom i drugim propisima, prava pritvorenika, ishrana, zdravstvena zaštita i sprovođenje higijenskih mjera, način zadovoljavanja vjerskih potreba, način komunikacije sa vanjskim svijetom i braniteljem, disciplinski prijestupi pritvorenika, prijem posjeta i pošiljki, način korištenja dnevnog odmora i boravka na otvorenom prostoru, rad i naknade za rad, održavanje reda i discipline, otpuštanje iz pritvora i druga pitanja koja su od značaja za uvjete i način izdržavanja mjere pritvora.

##### **Član 2.**

Mjera pritvora izvršava se u posebnim pritvorskim jedinicama ili dislociranim odjeljenjima pri kazneno-popravnim zavodima (u daljem tekstu: zavod) na području Federacije Bosne i Hercegovine.

Pritvorske jedinice su zatvorenog tipa.

##### **Član 3.**

U postupanju s pritvorenicima primjenjuju se odredbe Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine i odredbe Zakona o izvršenju krivičnih sankcija u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 44/98 i 42/99) koje regulišu pitanja smještaja, ishrane, zdravstvene zaštite, upotrebe sredstava prinude i naknade pričinjene štete za vrijeme izdržavanja mjere pritvora.

#### **Član 4.**

Ovlaštene službene osobe zavoda u postupanju s pritvorenicima ne smiju vrijeđati osobu i dostojanstvo pritvorenika.

Prema pritvoreniku mogu se primjenjivati samo ona ograničenja koja su potrebna da se ostvari svrha radi koje je određen pritvor, spriječiti bjekstvo pritvorenika, spriječiti počinjenje krivičnog djela, otkloni opasnost po život i zdravlje ljudi i ostvari sigurnost zavoda.

### **II - PRIJEM I SMJEŠTAJ PRITVORENIKA**

#### **Član 5.**

U zavod se može smjestiti samo osoba za koju je nadležni sud donio rješenje o određivanju pritvora, odnosno produženju pritvora i izdao nalog zavodu da tu osobu primi na izdržavanje mjere pritvora.

Sam nalog suda ili samo rješenje suda o određivanju ili produženju mjere pritvora nisu dovoljni da se pritvorenik primi.

Ako ovlaštena službena osoba sprovede u zavod pritvorenika bez jednog od dokumenata iz stava 1. ovog člana, zatvorska policija - straža (u daljem tekstu: straža) neće ga primiti.

Nadležni sud koji je odredio mjeru pritvora će u nalogu za prijem pritvorenika naznačiti podatke o saučesnicima i izvršenju krivičnog djela i druge podatke značajne za tretman pritvorenika.

#### **Član 6.**

Ako stražar prilikom prijema pritvorenika utvrdi da je pritvorenik povrijeđen ili pritvorenik izjavi da mu je hitno potrebna intervencija ljekara, neće ga primiti u zavod prije nego što mu ovlaštena službena osoba koja ga je sprovela u zavod ne osigura adekvatan ljekarski tretman u zdravstvenoj ustanovi van zavoda.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, od pritvorenika će se oduzeti ljekarski nalazi i predati ljekaru koji ordinira u zavodu (u daljem tekstu: ljekar), a pritvoreniku će se izdati pismena potvrda o oduzimanju ljekarskih nalaza.

## **Član 7.**

Zavod izdaje pismenu potvrdu o prijemu pritvorenika u koju se unosi prezime, ime oca i ime pritvorenika, dan i sat prijema, ime i prezime ovlaštene službene osobe koja je pritvorenika sprovela u zavod i ime i prezime stražara koji je u zavodu primio pritvorenika.

## **Član 8.**

Prilikom prijema pritvorenika utvrdit će se njegov identitet na osnovu lične karte, putne isprave ili druge isprave pogodne za utvrđivanje identiteta.

Ako pritvorenik nema nikakvu ispravu na osnovu koje se može utvrditi njegov identitet, tada će garant njegovog identiteta biti ovlaštena službena osoba koja ga je sprovela do zavoda, o čemu se sačinjava posebna službena zabilješka koju potpisuje stražar zavoda i ovlaštena službena osoba koja je izvršila sprovođenje.

## **Član 9.**

Prilikom prijema pritvorenika obavezno će se izvršiti detaljan pretres pritvorenika i njegovih osobnih stvari.

Pretres iz stava 1. ovog člana, može vršiti samo ovlaštena službena osoba istog spola.

Pretres osobnih stvari vrši se u prisustvu pritvorenika.

## **Član 10.**

Zavod je dužan da osigura uvjete u kojima će se pritvorenik, odmah po prijemu, moći da upozna sa ovim pravilnikom.

Na zahtjev pritvorenika može mu se omogućiti da se upozna i sa Krivičnim zakonom Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 36/03), Zakonom o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine i Zakonom o izvršenju krivičnih sankcija u Federaciji Bosne i Hercegovine.

## **Član 11.**

Po prijemu, prvog radnog dana, izvršit će se opći ljeakarski pregled pritvorenika.

Ljeakarski nalazi unose se u zdravstveni karton pritvorenika.

Poslije obavljenog ljeakarskog pregleda pritvoreniku će se osigurati kupanje toplom vodom, a po potrebi pranje i dezinfekcija njegove odjeće i stvari koje je donio sa sobom.

O potrebi dezinfekcije odjeće i stvari pritvorenika odlučuje ljeakar.

U skladu sa st. 3. i 4. ovog člana postupit će i sa predmetima koje pritvorenik kasnije primi na korišćenje.

## **Član 12.**

Prilikom prijema od pritvorenika će se privremeno oduzeti svi predmeti koji mogu poslužiti kao dokaz u krivičnom postupku.

O oduzetim predmetima iz stava 1. ovog člana, pritvoreniku se daje potvrda i sačinjava poseban zapisnik koji se dostavlja sudiji za prethodni postupak, odnosno sudija za prethodno saslušanje, sudiji, ili predsjedniku vijeća (u daljem tekstu: sud koji vodi krivični postupak), a predmeti čuvaju u skladu sa naredbom suda koji vodi krivični postupak.

Oduzeti predmeti iz stava 1. ovog člana, mogu se predati osobi koju odredi pritvorenik, samo uz odobrenje suda koji vodi krivični postupak.

## **Član 13.**

Prilikom prijema od pritvorenika se obavezno oduzimaju predmeti koji su podobni da se tijelo povrijedi, napadne druga osoba ili pokuša bjekstvo, kao i novac, strana valuta, dragocijenosti, noževi, makaze, britve, žileti, igle, remen, šal, pertle, kravate, mobiteli.

O oduzetim stvarima iz stava 1. ovog člana, pritvoreniku se izdaje potvrda u koju se unosi: prezime, ime oca i ime pritvorenika, vrsta, količina i druge bitne osobine stvari koje su oduzete, datum i sat oduzimanja stvari, a kada se količina stvari označava brojem broj stvari se upisuje i slovima, potpis službene osobe koja je oduzela stvari, otisak pečata zavoda i potpis pritvorenika.

Jedna kopija potvrde iz stava 2. ovog člana, daje se pritvoreniku, jedna dostavlja u depozit zavoda uz oduzete stvari, a original se čuva kod službene osobe koja je oduzela stvari.

#### **Član 14.**

Stvari oduzete od pritvorenika čuvaju se u određenoj prostoriji zavoda (depozitu) osigurane od kvarenja i oštećenja.

Novac i dragocjenosti čuvaju se u kasi ili drugom sigurnom mjestu koje odredi direktor zavoda.

Oduzete stvari iz člana 13. ovog pravilnika, naročito one koje su podložne kvarenju, uz pismenu saglasnost pritvorenika i o njegovom trošku, predat će se ili poslati poštom njegovoj obitelji ili osobi koju pritvorenik odredi.

#### **Član 15.**

U zavodu se vodi matična knjiga pritvorenika sa pratećim abecednim registrom.

Matična knjiga sastoji se od potrebnog broja listova koji su povezani tvrdim povezom.

Upis pritvorenika u matičnu knjigu vrši se po hronološkom redu, odmah po dolasku pritvorenika u zavod.

U matičnu knjigu za svakog pritvorenika unose se slijedeći podaci: redni broj (matični broj), prezime, ime oca i ime pritvorenika, dan, mjesec i godina rođenja, mjesto rođenja, prebivalište odnosno boravište, zanimanje, državljanstvo, datum prijema u zavod (sat, dan, mjesec i godina), naziv suda koji je odredio mjeru pritvora, broj rješenja i datum donošenja, broj rješenja i datum donošenja rješenja o produženju pritvora, datum puštanja iz pritvora (sat, dan, mjesec i godina), naziv suda koji je donio rješenje o ukidanju pritvora, broj rješenja i datum donošenja i u posebnoj rubrici eventualne primjedbe.

U prateći abecedni registar (indeks) evidentiraju se pritvorenici hronološkim redom prema abecednom inicijalu prezimena.

U registar se unose slijedeći podaci: redni broj, prezime, ime oca i ime pritvorenika, matični broj pritvorenika (redni broj, strana i godina matične knjige), datum prijema u pritvor (sat, dan, mjesec i godina), datum puštanja iz pritvora (sat, dan, mjesec i godina) i u posebnoj rubrici eventualne primjedbe.

Matična knjiga pritvorenika i prateći registar vode se odvojeno za svaku kalendarsku godinu.

Matična knjiga zaključuje se na kraju godine (31. decembra), službenom zabilježskom napisanom ispod posljednjeg rednog broja.

Zabilješka iz stava 8. ovog člana sadrži:

- a) ukupan broj pritvorenika koji su upisani u matičnu knjigu,
- b) datum i potpis službene osobe ovlaštene za vođenje matične knjige,

c) otisak pečata zavoda.

U jednoj matičnoj knjizi ili registru može se voditi evidencija pritvorenika za više kalendarskih godina.

U slučaju iz stava 10. ovog člana, po isteku svake kalendarske godine, vrši zaključivanje matične knjige i registra.

Registar se zaključuje tako što se zaključuje posebno svako slovo abecednog registra.

## **Član 16.**

Za svakog pritvorenika formira se poseban predmet u dvolisnici formata A-4 u kojem se čuvaju sva pismena i medicinska dokumentacija vezana za pritvorenika.

Sa predmetom iz stava 1. ovog člana, postupa se u skladu sa propisima koji regulišu kancelarijsko poslovanje.

## **Član 17.**

Pritvorenici se smještaju i raspoređuju u posebne prostorije zavoda namijenjene isključivo za smještaj pritvorenika (u daljem tekstu: soba).

U istoj sobi ne mogu boraviti pritvorenici različitog spola i saučesnici u izvršenju krivičnog djela.

U nedostatku prostora, izuzetno u istu sobu mogu se smjestiti i saučesnici koji su sa pritvorenikom učestvovali u izvršenju krivičnog djela i to tek nakon potvrđivanja optužnice, a po odobrenju suda koji vodi krivični postupak.

Pritvorenik se, u pravilu, neće smještati u sobu u koju su smještene osobe koje izdržavaju kaznu zatvora.

Pritvorenici povratnici u vršenju krivičnih djela smještaju se odvojeno od pritvorenika koji su prvi put na izdržavanju mjere pritvora i koji do tada nisu bili osuđivani.

## **Član 18.**

Maloljetne osobe izdržavaju mjeru pritvora odvojeno od punoljetnih osoba.

Izuzetno, u nedostatku prostora ili ako se procijeni da boravak maloljetnika samog u sobi štetno utječe na njegovo mentalno zdravlje, a po odobrenju sudije za maloljetnike, maloljetnik se može smjestiti u sobu sa punoljetnim pritvorenicima.

U slučaju iz stava 2. ovog člana, direktor zavoda će odrediti koji pritvorenici mogu biti smješteni skupa sa maloljetnikom.

#### **Član 19.**

Pritvorenici narušenog fizičkog i mentalnog zdravlja smještaju se u posebnu sobu (tzv. stacionar) gdje su pod stalnom kontrolom medicinskog osoblja zavoda.

O smještaju pritvorenika u stacionar, na prijedlog ljekara, odlučuje direktor zavoda.

Pritvorenici koji boluju od zaraznih bolesti smještaju se odvojeno od drugih pritvorenika, o čemu odluku donosi ljekar.

Pritvorenike iz st. 1. i 3. ovog člana, svakog dana obavezno obilazi ljekar ili drugi zdravstveni radnik zavoda.

#### **Član 20.**

Svaki pritvorenik u sobi mora imati poseban krevet sa presvučenom spužvom, jedan jastuk, natkasnu i posteljinu.

Posteljinu sačinjavaju: jastučnica, dva čaršafa i dva ili više ćebadi po potrebi.

Čaršafi i jastučnice obavezno se mijenjaju svakih petnaest dana, a po potrebi i češće.

Pritvorenik ima pravo da koristi svoju posteljinu koja se mora mijenjati svakih petnaest dana.

U slučaju iz stava 4. ovog člana, zamjena posteljine može se obaviti svakog radnog dana u vremenu od 08 do 15 sati.

#### **Član 21.**

Pritvorenik ima pravo da nosi svoju odjeću.

Pritvoreniku koji nema svoje rublje, odjeću i obuću, ove stvari osigurat će zavod.

## **Član 22.**

Pritvorenici su dužni da redovno čiste sobu, uredno održavaju odjeću, obuću i druge stvari za osobnu upotrebu.

Pritvoreniku koji nema novčanih sredstava, zavod će osigurati sredstva za osobnu higijenu (peškir, sapun, deterdžent, četka i pasta za zube, ženama higijenski ulošci, itd.).

## **Član 23.**

Pritvorenim ženama osigurat će se svakog dana dovoljna količina tople vode za održavanje osobne higijene.

## **Član 24.**

Pritvorenicima će zavod osigurati brijanje dva puta sedmično, a šišanje jednom mjesečno.

Direktor zavoda može odobriti pritvoreniku korištenje vlastitog električnog aparata za brijanje, ako u zavodu za to postoje tehničke mogućnosti.

Kupanje pritvorenika vrši se najmanje jednom u sedam dana.

Sud koji vodi krivični postupak može privremeno uskratiti brijanje i šišanje pritvorenika, ako je to u interesu vođenja krivičnog postupka.

## **Član 25.**

Kreveti pritvorenika, od ustajanja pa do večerja, moraju biti napravljeni "sa bijelim mašinama".

Nedjeljom i državnim praznicima kreveti se prave bez "bijeke mašine", a pritvorenici se mogu odmarati na krevetima.

Starim i iznemoglim pritvorenicima može se odobriti i u druge dane odmaranje i spavanje na krevetima, o čemu, na prijedlog ljekara, odluku donosi osoba iz stava 1. člana 30. ovog pravilnika.

## **Član 26.**

Sobe moraju biti dovoljno prostrane da osiguravaju svakom pritvoreniku najmanje četiri metra kvadratna prostora, odnosno najmanje deset kubnih metara prostora.

Visina sobe od poda do plafona mora biti od 2,5 do 3 metra.

Sobe moraju imati dovoljno velike prozore koji omogućuju ulaz svježeg zraka i prirodne svjetlosti koja će osigurati pritvoreniku čitanje pod prirodnim svjetlom u uobičajenim uvjetima.

Umjetno osvjetljenje sobe mora zadovoljavati postojeće tehničke standarde i to pri osvjetljenju žarnom niti (sijalica) 50-70 L (luxa), a fluorescentno osvjetljenje 200-250 L.

## **Član 27.**

Pritvoreniku se mora omogućiti da u svako doba ima neometan pristup sanitarnom čvoru (toaletu) i vodi za piće.

Ako se u sobi za smještaj više od jednog pritvorenika nalazi sanitarni čvor (toalet), onda on mora biti odvojen pregradnim zidom koji će pritvoreniku osigurati potpunu zaštitu privatnosti prilikom njegovog korištenja.

## **Član 28.**

U zimskom periodu sobe se zagrijavaju od 01. oktobra tekuće godine do 01. aprila naredne godine.

Zavisno od klimatskih uvjeta, može se odstupiti od vremena utvrđenog u stavu 1. ovog člana, o čemu odluku donosi direktor zavoda.

## **Član 29.**

Sobe se moraju redovno provjetravati, obaveznim otvaranjem prozora nakon ustajanja i pred večerje, a po potrebi i češće.

Pritvorenici koji ne puše smještaju se odvojeno od pritvorenika koji puše.

### **Član 30.**

Raspored pritvorenika po sobama vrši osoba koju ovlasti direktor zavoda.

Osoba iz stava 1. ovog člana, dužna je da svakog dana obiđe pritvorenike i sve prostorije koje koriste pritvorenici.

Obilazak iz stava 2. ovog člana, neradnim danima vrši glavni dežurni zavoda.

### **Član 31.**

Ljekar ili drugi zdravstveni radnik zavoda, jednom sedmično, vrši kontrolu higijene u sobama (prostora, opreme, posteljine, odjeće i obuće) i preduzima odgovarajuće mjere u cilju otklanjanja uočenih nedostataka.

Osobe iz stava 1. ovog člana, vode posebnu evidenciju o svakoj izvršenoj kontroli soba u koju se unosi: ko je i kada vršio kontrolu, zatečeno stanje i mjere koje su preduzete, odnosno koje je potrebno preduzeti u cilju otklanjanja uočenih nedostataka.

### **Član 32.**

Pritvorenicima se mora omogućiti da u prostoru kruga zavoda, jednom u petnaest dana, izvrše istresanje prašine iz čebadi, o čemu se brine osoba iz stava 1. člana 31. ovog pravilnika.

### **Član 33.**

Dezinfekcija i dezinsekcija prostora, opreme i instalacija zavoda vrše se, po pravilu, tromjesečno.

Deratizaciju u zavodu obavljaju nadležne službe kantona, u skladu sa propisima koji regulišu tu materiju.

### **Član 34.**

Krećenje soba vrši se najmanje jedanput godišnje, a po potrebi i češće.

### **Član 35.**

U svakoj sobi trebalo bi, po pravilu, da je instaliran po jedan TV-prijemnik.

Instalacija kojom se vrši napajanje strujom TV-prijemnika treba da je tako podešena da stražar iz hodnika može, u svako doba, izvršiti prekid napajanja TV-prijemnika strujom.

U jednoj sobi ne može se nalaziti više od jednog TV-prijemnika.

Direktor zavoda će posebnom naredbom odrediti način korištenja TV-prijemnika.

Pritvoreniku nije dozvoljeno da koristi osobni TV-prijemnik niti bilo koji drugi aparat za prenošenje i distribuciju zvuka i slike (tranzistor, kamera, videorekorder, play station i sl.).

## **III - ISHRANA PRITVORENIKA**

### **Član 36.**

Pritvorenik ima pravo da se o svom trošku hrani ili da mu se hrana donosi od kuće.

Ako pritvorenik želi da se o svom trošku hrani, direktor zavoda će mu, na njegov pismeni zahtjev, omogućiti da putem zavodske kantine nabavlja hranu i ostale namirnice.

Ako se pritvoreniku na njegov zahtjev svakodnevno donosi hrana od kuće, zavod je dužan osigurati higijenske i sigurnosne uvjete u proceduri prijema hrane.

Hrana koja se donosi pritvoreniku o njegovom trošku, donosi se jedanput dnevno u količini koja odgovara njegovim normalnim dnevnim potrebama, u vrijeme koje odredi direktor zavoda.

U slučaju spora koja je količina hrane potrebna, direktor zavoda će konsultovati ljekara.

O prijemu hrane vodi se posebna evidencija u koju se unosi: datum i vrijeme prijema hrane, ko je hranu donio, vrsta i količina donesene hrane.

Pritvorenicima je zabranjeno da primaju, nabavljaju i uživaju alkohol i opijate.

Poštom upućena ili na drugi način dostavljena sredstva iz stava 7. ovog člana, neće se uručiti pritvoreniku već će se vratiti pošiljaocu ili uništiti.

U slučaju iz stava 8. ovog člana, kada se radi o opijatima, oni se neće vratiti pošiljaocu niti uništiti prije nego što se obavijesti nadležni organ unutrašnjih poslova.

U slučaju iz stava 9. ovog člana, nadležni organ unutrašnjih poslova će odlučiti o načinu postupanja sa oduzetim stvarima.

Pregledu hrane obavezno prisustvuje i osoba koja je hranu donijela.

### **Član 37.**

Pritvorenik u sobi ne može držati namirnice u količini većoj od pet kilograma i namirnice podložne kvarenju.

Ako ljekar ili drugi zdravstveni radnik zavoda, prilikom redovne kontrole soba, utvrdi da određene namirnice nisu više za upotrebu, takve namirnice će se uništiti.

U slučaju iz stava 2. ovog člana, sastavlja se poseban zapisnik kojeg potpisuju ljekar, pritvorenik i stražar.

### **Član 38.**

Pritvorenik koji se ne hrani o svom trošku i kojem se hrana ne donosi od kuće, ima pravo na redovnu besplatnu ishranu u zavodu.

Pritvorenicima se osiguravaju tri obroka dnevno koji kvalitetom i količinom zadovoljavaju prehrambene i higijenske standarde, a ujedno primjereni dobi, zdravlju, vjerskim i kulturnim zahtjevima pritvorenika.

Punoljetnim pritvorenicima osigurava se hrana kalorične vrijednosti najmanje 12.500 J. dnevno, a maloljetnicima najmanje 14.500 J. dnevno.

Hrana treba da sadrži potrebne količine bjelancevina, masti, vitamina i ugljičnih hidrata, a sastoji se od kruha, mesa, variva, povrća, voća, začina i drugih namirnica za ishranu.

### **Član 39.**

Ljekar ili drugi zdravstveni radnik kojeg odredi direktor zavoda, dužan je da svakog dana vrši pregled namirnica koje služe za pripremanje jela.

Glavni dežurni u zavodu ili osoba koju odredi rukovodilac zavoda, dužan je probati svako jelo prije podjele i svoje mišljenje o kvalitetu jela upisati u knjigu ishrane.

Ako se posumnja u kvalitet hrane, hrana se neće dijeliti pritvorenicima dok je ne pregleda ljekar ili drugi zdravstveni radnik zavoda, o čemu se sastavlja poseban izvještaj koji se dostavlja direktoru zavoda.

Osobe zadužene za pripremanje hrane dužne su od svakog pripremljenog jela ostaviti, u posebnu posudu, manju količinu hrane kako bi, prema potrebi, mogla biti pregledana i nakon završenog obroka.

Uzorci hrane iz stava 4. ovog člana, čuvaju se u posebnom frižideru 24 sata.

#### **Član 40.**

Pritvorenici dobijaju tri obroka hrane dnevno prema jelovniku koji za svakih sedam dana unaprijed, na prijedlog kuhara, ekonoma i ljekara ili drugog zdravstvenog radnika zavoda, odobrava direktor zavoda.

U jelovnik se, pored vrste hrane, unosi i kalorična vrijedost po obrocima.

U toku sedmice u jelovniku mora biti salata najmanje tri puta, a voće najmanje jedanput.

Promjena odobrenog jelovnika može se izvršiti samo uz saglasnost direktora zavoda.

Jelovnik mora biti izvješten na vidnom mjestu koje je svakodnevno dostupno pritvoreniku.

#### **Član 41.**

U okviru kalorične vrijednosti obroka za punoljetne osobe potrebno je osigurati najmanje dnevno, i to:

a) masnoće 30 grama - 1020 J.,

b) šećera 30 grama - 436 J.,

c) variva, povrća i voća (na bazi graha i krompira) u količini koja odgovara vrijednosti od 5000 J.,

d) mesa 130 grama - 1220 J.,

e) soli, sirćeta, bibera, crvenog luka, alave paprike, zamjene za kahvu, čaja i drugih začina u potrebnim količinama,

f) količina kruha osigurava se po potrebi i ovisno od drugih vrsta pripremljene hrane, a ne može biti manja od 600 grama dnevno.

#### **Član 42.**

Maloljetnim pritvorenicima osigurava se ishrana u skladu sa članom 41. ovog pravilnika, s tim što kalorična vrijednost na može iznositi manje od 14.500 J. dnevno.

#### **Član 43.**

Oboljelim pritvorenima i trudnicama kojima je iz zdravstvenih razloga potrebna posebna ishrana, hrana se priprema prema prijedlogu ljekara, a u skladu sa odredbama ovog pravilnika i objektivnim mogućnostima zavoda.

#### **Član 44.**

Ljekar je dužan da najmanje jedanput sedmično, a drugi zdravstveni radnik (medicinski tehničar) svaki dan, obiću kuhinju i provjere higijenske uvjete, način pripremanja hrane, kvalitet namirnica i kaloričnu vrijednost hrane, kao i zdravstveno stanje osoba koje rade u kuhinji.

Zapažanja i nalazi o obilasku kuhinje unose se u knjigu kontrole kuhinje i o tome izvještava direktor zavoda.

#### **Član 45.**

Ako pritvorenik odbije da primi hranu, o tome se odmah obaviještava direktor zavoda, sud koji vodi krivični postupak i predsjednik suda koji vrši nadzor nad izvršenjem mjere pritvora.

Pritvorenik koji odbija da jede smješta se po pravilu u stacionar, svakodnevno ga kontroliše ljekar i sve bitne promjene njegovog zdravstvenog stanja unosi u zdravstveni karton, o čemu redovno izvještava direktora zavoda.

Ako usljed odbijanja hrane budu ugrožene vitalne funkcije pritvorenika, o preduzimanju neophodnih medicinskih mjera, bez pristanka pritvorenika, odluku donosi stručni tim ljekara.

Stručni tim iz stava 3. ovog člana, formira direktor zavoda, uz saglasnost suda koji vodi krivični postupak.

O potrebi preduzimanja mjera iz stava 3. ovog člana, zavod izvještava sud koji vodi krivični postupak i predsjednika nadležnog suda.

#### **IV - ZDRAVSTVENA ZAŠTITA PRITVORENIKA**

##### **Član 46.**

Pritvorenicima se osigurava zdravstvena zaštita i bolničko liječenje.

Zdravstvenu zaštitu pritvorenicima osigurava zdravstvena služba zavoda.

Troškove zdravstvenih usluga koje se pritvoreniku pružaju u krugu zavoda, snosi zavod i osiguravaju se sa istih pozicija kao i smještaj, ishrana, osiguranje itd.

##### **Član 47.**

Po ukazanoj potrebi pritvoreniku se osigurava i zdravstveni tretman u zdravstvenoj ustanovi van kruga zavoda.

Troškovi koji nastanu u slučaju iz stava 1. ovog člana, su troškovi krivičnog postupka.

##### **Član 48.**

Ako je pritvorenik nezadovoljan zdravstvenim uslugama koje mu se pružaju u krugu zavoda od strane zdravstvene službe zavoda, na njegov zahtjev, uz odobrenje suda koji vodi krivični postupak i na trošak pritvorenika, mogu mu se iste takve usluge pružiti i u mjesnoj zdravstvenoj ustanovi.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, pritvorenika će prvo pregledati ljekar i o tome sačiniti posebnu zabilješku.

Pružanju zdravstvenih usluga iz stava 1. ovog člana, po potrebi može prisustvovati ljekar ili drugi zdravstveni radnik zavoda.

Troškovi zdravstvenih usluga iz stava 1. ovog člana obuhvataju medicinske usluge, transport i osiguranje.

##### **Član 49.**

Upućivanje pritvorenika na liječenje u zdravstvenu ustanovu van kruga zavoda vrši ljekar, uz odobrenje suda koji vodi krivični postupak.

U hitnim slučajevima, kada je ugrožen život pritvorenika i kada mu nije moguće pružiti adekvatnu pomoć

u zavodu, glavni dežurni zavoda može uputiti pritvorenika u mjesnu zdravstvenu ustanovu i dalje postupati po uputama ljekara, o čemu odmah obaviještava direktora zavoda.

U slučaju iz stava 2. ovog člana, direktor zavoda će prvog radnog dana obavijestiti sud koji vodi krivični postupak koji će, na osnovu nalaza i mišljenja ljekara, odlučiti o tome da li će se pritvorenik zadržati na liječenju u zdravstvenoj ustanovi ili će biti vraćen u pritvor.

Osiguranje pritvorenika na liječenju u zdravstvenoj ustanovi van kruga zavoda vrši straža.

U slučaju iz stava 4. ovog člana, kada to sigurnosni razlozi zahtijevaju, pomoć straži mogu pružati organi unutrašnjih poslova i sudska policija, o čemu, na prijedlog direktora zavoda, odluku donosi sud koji vodi krivični postupak.

#### **Član 50.**

Pritvorenik ima pravo da o svom trošku nabavlja lijekove ili da ih prima od porodice ili drugih osoba.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, nabavljeni lijekovi se čuvaju u ambulanti zavoda i pritvorenik ih koristi prema uputi specijaliste, a pod kontrolom ljekara.

#### **Član 51.**

Pritvorenik ima pravo da o svom trošku nabavlja ortopedska pomagala, proteze, naočale i vrši opravku zuba.

Liječenje oboljelog zuba i vađenje zuba pritvoreniku se osigurava u okviru zdravstvenih usluga koje vrši zdravstvena služba zavoda.

Na zahtjev pritvorenika, po preporuci ljekara i uz odobrenje suda koji vodi krivični postupak, a na trošak pritvorenika, može mu se omogućiti pružanje i drugih usluga koje nemaju vid obavezne zdravstvene zaštite (banjsko liječenje, fizikalna terapija, masaža itd.).

### **V - KRETANJE PRITVORENIKA NA OTVORENOM PROSTORU**

#### **Član 52.**

Pritvoreniku će se osigurati kretanje na otvorenom prostoru (u daljem tekstu: šetnja) najmanje dva sata dnevno (svakim danom u sedmici).

Šetnja se izvodi isključivo na posebnom prostoru u krugu zavoda, namijenjenom za tu svrhu (u daljem tekstu: šetalište).

Na šetalištu pritvorenici mogu šetati, sjediti ili upražnjavati sportske aktivnosti koje šetalište omogućava.

Na šetnji pritvorenici slobodno međusobno komuniciraju na način da ne narušavaju red, mir i druga pravila discipline u zavodu.

Šetnja pritvorenika vrši se pod stalnim nadzorom straže.

U slučaju da pritvorenici za vrijeme šetnje narušavaju pravila discipline zavoda (galama, svađa, tuča, razgovor sa drugim pritvorenicima koji se nalaze u sobama, odbijanje naređenja službenih osoba, ugrožavanje opće sigurnosti u zavodu, itd.) šetnja će se prekinuti, a stražar će o tome sačiniti posebnu službenu zabilješku.

### **Član 53.**

Na šetnju se, po pravilu, izvode zajedno samo pritvorenici koji su smješteni u istu sobu.

Ako se na šetnju zajedno izvode pritvorenici iz više soba, onda na šetnji ne smiju skupa biti saučesnici u izvršenju krivičnog djela, osobe različitog spola, kao i oni čiji bi zajednički boravak na šetnji mogao štetno utjecati na vođenje krivičnog postupka.

U slučaju iz stava 2. ovog člana, službena osoba koju ovlasti direktor zavoda, svakog dana na početku radnog vremena, sačiniti će spisak pritvorenika koji tog dana mogu zajedno izlaziti na šetnju.

Stražar koji obavlja šetnju u posebnoj knjizi vodi evidenciju obavljene šetnje u koju se unosi: datum obavljene šetnje, od koliko do koliko sati je koja osoba boravila na šetnji, koji pritvorenik i zbog čega nije boravio na šetnji, posebne primjedbe o svim značajnijim događanjima za vrijeme šetnje i potpis stražara.

Službena osoba koju ovlasti direktor zavoda, a neradnim danom glavni dežurni zavoda, dužna je da svakog dana, po završetku šetnje, prekontroliše knjigu evidencije obavljene šetnje i svojim potpisom potvrditi da je kontrola knjige izvršena.

### **Član 54.**

Kada to zdravstveni razlozi zahtijevaju, po preporuci ljekara, pritvoreniku se može omogućiti boravak na šetnji duži od dva sata.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, šetnja se izvodi u skladu sa odredbama čl. 52. i 53. ovog pravilnika.

## **VI - KOMUNICIRANJE SA VANJSKIM SVIJETOM I BRANITELJEM**

### **Član 55.**

Po odobrenju suda koji vodi krivični postupak i pod njegovim nadzorom ili nadzorom osobe koju on odredi, pritvorenika imaju pravo jednom sedmično posjećivati, u skladu sa ovim pravilnikom, članovi njegove obitelji ili druge osobe.

Direktor zavoda, uz saglasnost predsjednika kantonalnog suda na čijem području se nalazi zavod, odredit će najmanje jedan dan u sedmici i vrijeme u tom danu kada će se obavljati posjete pritvorenicima.

Osobe koje dolaze u posjetu pritvorenicima moraju imati pismeno odobrenje suda koji vodi krivični postupak.

Posjeta pritvorenicima se obavlja u posebnoj prostoriji i traje 15 (petnaest) minuta.

Sud koji vodi krivični postupak može odobriti i duže trajanje posjete.

Stražar koji vrši nadzor nad obavljanjem posjete može prekinuti posjetu ako pritvorenik ili posjetilac koristi posjetu na način koji bi mogao biti štetan za vođenje krivičnog postupka ili svojim ponašanjem narušava disciplinu i opću sigurnost zavoda.

U slučaju iz stava 6. ovog člana, odmah se obaviještava direktor zavoda i sud koji vodi krivični postupak.

### **Član 56.**

Sud koji vodi krivični postupak odobrit će konzularnom službeniku strane zemlje posjetu pritvoreniku koji je državljanin te zemlje, u skladu sa ovim pravilnikom.

### **Član 57.**

Po odobrenju suda koji vodi krivični postupak, pritvoreniku se nakon potvrđivanja optužnice može odobriti slobodna posjeta bračnog druga.

Bračni drug koji dolazi u slobodnu posjetu pritvoreniku, mora imati vjenčani list koji nije stariji od šest mjeseci.

Posjeta iz stava 1. ovog člana, može se odobriti pritvoreniku jednom mjesečno.

Slobodna posjeta iz stava 1. ovog člana, traje dva sata i obavlja se u posebnoj prostoriji u zavodu i bez

nadzora službenog osoblja.

Prostorija iz stava 4. ovog člana, mora imati ležaj, čistu posteljinu i sanitarni čvor (toalet sa toplom vodom za pranje).

Slobodna posjeta iz stava 1. ovog člana, ne može se odobriti bračnim drugovima ako su saučesnici u izvršenju krivičnog djela ili se oba nalaze na izdržavanju mjere pritvora.

Zavod je dužan da, u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog pravilnika, osigura uvjete iz stava 5. ovog člana.

#### **Član 58.**

Pritvorenik se može dopisivati s osobama izvan zavoda sa znanjem i pod nadzorom suda koji vodi krivični postupak.

Sva pismena koje šalje ili prima pritvorenik, zavod će, prije slanja ili uručivanja, predati na kontrolu sudu koji vodi krivični postupak ili osobi koju sud ovlasti.

Sa pismenima koje šalje ili prima pritvorenik, uprava zavoda postupa u skladu sa odlukom suda koji vodi krivični postupak i propisima koji regulišu materiju kancelarijskog poslovanja.

#### **Član 59.**

Sud koji vodi krivični postupak, može pritvoreniku zabraniti odašiljanje i primanje pisama i drugih pošiljki ako je to u interesu vođenja krivičnog postupka.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, pisma i druga pismena se čuvaju u sudu koji vodi krivični postupak.

#### **Član 60.**

Pritvoreniku se ne može zabraniti odašiljanje molbi, pritužbi i žalbi.

#### **Član 61.**

Zavod će pritvoreniku omogućiti da o svom trošku nabavlja sredstva za dopisivanje i podnošenje molbi, žalbi i pritužbi.

Ako pritvorenik nema novčanih sredstava, zavod će mu omogućiti da podnese molbu, žalbu, pritužbu ili druge podneske nadležnom organu kojem se obraća radi zaštite svojih prava.

## **Član 62.**

Pritvorenik ne može koristiti mobitel.

## **Član 63.**

Pritvorenik ima pravo da jednom u sedam dana, u trajanju do 5 (pet) minuta, obavi telefonski razgovor sa nekim od članova svoje obitelji.

Telefonski razgovor se obavlja, o trošku pritvorenika, sa javne telefonske govornice instalirane u krugu zavoda.

Za svaki telefonski razgovor pritvorenika, prije potvrđivanja optužnice, potrebna je pismena saglasnost suda koji vodi krivični postupak.

Nakon potvrđivanja optužnice, za obavljanje telefonskog razgovora iz stava 1. ovog člana, pritvoreniku je potrebna stalna dozvola suda koji vodi krivični postupak.

Sud koji vodi krivični postupak može dozvoliti pritvoreniku telefonski razgovor i sa osobom koja nije član njegove obitelji.

U slučaju iz stava 5. ovog člana, za svaki telefonski razgovor potrebna je pismena dozvola suda koji vodi krivični postupak.

Iz sigurnosnih razloga ili kada se procijeni da će pritvorenik obavljanjem telefonskih razgovora ometati vođenje krivičnog postupka, sud koji vodi krivični postupak može ograničiti ili zabraniti pritvoreniku upotrebu telefonske govornice.

U slučaju iz stava 7. ovog člana, sud koji vodi krivični postupak donosi posebno rješenje.

Na rješenje iz stava 8. ovog člana, dozvoljena je žalba vijeću suda u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

Žalba na rješenje ne odlaže izvršenje rješenja.

Rješenje vijeća suda je konačno.

Obavljanje telefonskog razgovora pritvorenika vrši se pod nadzorom stražara.

Nadzor iz stava 12. ovog člana, obuhvata samo sigurnosni aspekt i staražar ne može prisluškivati

telefonski razgovor.

Ako pritvorenik ne obavlja telefonski razgovor na način propisan ovim pravilnikom ili ako se osnovano posumnja da pritvorenik telefonski razgovor koristi na način kojim se ugrožava sigurnost zavoda ili ometa vođenje krivičnog postupka, stražar će prekinuti telefonski razgovor i o tome odmah izvijestiti direktora zavoda.

U slučaju iz stava 14. ovog člana, zavod će izvijestiti sud koji vodi krivični postupak.

#### **Član 64.**

Pritvorenik ima pravo slobodne i neometane veze s braniteljem, u skladu sa ovim pravilnikom.

Direktor zavoda, uz saglasnost predsjednika nadležnog kantonalnog suda na čijem području se nalazi zavod, odredit će najmanje jedan dan u sedmici i vrijeme u tom danu kada će pritvorenike posjećivati branitelji.

Razgovor branitelja i pritvorenika obavlja se u posebnoj prostoriji u krugu zavoda.

Trajanje razgovora iz stava 3. ovog člana, nije ograničeno.

Za svaki razgovor sa pritvorenikom branitelj mora imati pismeno odobrenje suda koji vodi krivični postupak.

Razgovor pritvorenika i branitelja nadzire stražar.

Nadzor iz stava 6. ovog člana, obuhvata samo sigurnosni aspekt i stražar ne može slušati razgovor pritvorenika i branitelja.

#### **Član 65.**

Pritvorenik ima pravo da primi novac putem pošte ili prilikom posjete.

Novac pritvorenika čuva se kao njegov depozit i uvodi u evidenciju depozita pritvorenika.

Pritvorenik ima pravo da troši novac iz svog depozita za nabavku hrane i predmeta za osobnu upotrebu (higijenske potrepštine, knjige, štampa, veš, odjeća, obuća).

Namirnice i sredstva iz stava 3. ovog člana, pritvorenik može držati kod sebe u sobi i to u količini i veličini koja ne ometa boravak u sobi i ne remeti kućni red.

Pritvorenik može uzimati novac iz depozita u gotovu samo po odobrenju suda koji vodi krivični postupak.

Sud koji vodi krivični postupak može zabraniti ili ograničiti pritvoreniku trošenje novca sa depozita, ako je novac stečen izvršenjem krivičnog djela ili je u vezi sa izvršenjem krivičnog djela.

U slučaju iz stava 6. ovog člana, sud koji vodi krivični postupak donosi posebno rješenje.

Na rješenje iz stava 7. ovog člana, dozvoljena je žalba vijeću suda u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

Žalba na rješenje ne odlaže izvršenje rješenja.

Rješenje vijeća suda je konačno.

#### **Član 66.**

Pritvorenik ima pravo prijema paketa koje mu šalju članovi njegove obitelji ili druge osobe.

Za prijem paketa upućenih pritvoreniku, zavod će odrediti najmanje jedan dan u sedmici i vrijeme u tom danu, ako paket donosi osoba iz mjesta u kojem se nalazi zavod.

Ako paket donese osoba iz mjesta van sjedišta zavoda, može se dozvoliti prijem paketa i drugim danom.

Paketi upućeni poštom primaju se svakim danom.

Direktor zavoda, uz saglasnost predsjednika kantonalnog suda na čijem području se nalazi zavod, posebnom naredbom će regulisati način prijema, kontrole i uručivanja paketa.

### **VII - ZADOVOLJAVANJE VJERSKIH POTREBA**

#### **Član 67.**

Pritvorenik može, uz odobrenje suda koji vodi krivični postupak i u skladu sa ovim pravilnikom, primiti predstavnike vjerskih zajednica radi zadovoljavanja svojih vjerskih i duhovnih potreba.

Posjeta iz stava 1. ovog člana, obavlja se u prostorijama za posjetu ili, ako u zavodu postoji, posebnoj prostoriji uređenoj samo za tu namjenu.

Posjete iz stava 1. ovog člana, obavljaju se pod nadzorom straže.

Nadzor iz stava 3. ovog člana, obuhvata samo sigurnosni aspekt i stražar ne može slušati razgovor pritvorenika i predstavnika vjerske zajednice.

## **Član 68.**

Ako u zavodu ne postoji posebna prostorija za zadovoljavanje vjerskih potreba pritvorenika, pritvorenik može u sobi obavljati vjerski obred (molitvu).

U slučaju iz stava 1. ovog člana, ne smije se remetiti red, disciplina i opća sigurnost u zavodu, niti vrijeđati vjersko ili nacionalno osjećanje drugih pritvorenika.

## **VIII - ODRŽAVANJE REDA I DISCIPLINE**

## **Član 69.**

Pritvorenici su dužni da se pridržavaju kućnog reda i naredbi direktora zavoda.

Direktor zavoda, uz saglasnost predsjednika nadležnog kantonalnog suda na čijem području se nalazi zavod, posebnom naredbom će regulisati dnevne aktivnosti pritvorenika, a naročito: ustajanje, umivanje, spremanje sobe, primanje dnevnih obroka hrane, odmor, radne aktivnosti, slobodno vrijeme i druge aktivnosti od značaja za tretman pritvorenika.

## **Član 70.**

Pritvorenik čini disciplinski prestup ako se ne pridržava odredaba ovog pravilnika, naredbi direktora zavoda i naređenja ovlaštenih radnika zavoda.

Disciplinski prestupi su sve povrede koje se odnose na:

- a) fizičke napade na druge pritvorenike, uposlenike ili službene osobe, odnosno njihovo vrijeđanje,
- b) izrađivanje, primanje, unošenje, krijumčarenje predmeta za napad ili bjekstvo,
- c) unošenje u zavod ili primanje u zavodu opojnih sredstava ili alkohola,
- d) pripremanje, organizacija, pokušaj ili izvođenje bjekstva iz zavoda, prilikom sprovođenja ili iz ustanove za liječenje,
- e) povrede propisa o sigurnosti na radu, protivpožarnoj zaštiti, kao i sprečavanju posljedica prirodnih nepogoda,
- f) držanje kod sebe stvari ili predmeta koji nisu dozvoljeni ovim pravilnikom,

g) namjerno prouzrokovanje materijalne štete zavodu,

h) tetoviranje sebe ili drugog,

i) razgovor, dozivanje, dopisivanje ili na bilo koji drugi način uspostavljanje kontakta sa pritvorenicima iz druge sobe ili sa osobama van zavoda,

j) nedolično ponašanje pred drugim pritvorenicima ili službenim osobama.

Ukoliko pritvorenik učini teži disciplinski prestup koji ima obilježje krivičnog djela, direktor zavoda će protiv tog pritvorenika nadležnom tužiocu podnijeti krivičnu prijavu.

### **Član 71.**

O svakom učinjenom disciplinskom prestupu pritvorenika direktor zavoda odmah izvještava sud koji vodi krivični postupak.

Za učinjeni disciplinski prestup, sud koji vodi krivični postupak, na prijedlog direktora zavoda, može pritvoreniku izreći disciplinsku kaznu ograničenja posjeta i kontakta sa vanjskim svijetom.

Ograničenja iz stava 2. ovog člana, ne odnose se na veze pritvorenika s braniteljem ili s konzularnim službenikom.

Sud koji vodi krivični postupak donosi posebno rješenje o izricanju disciplinske kazne pritvoreniku.

### **Član 72.**

Na rješenje iz stava 4. člana 71. ovog pravilnika, dozvoljena je žalba vijeću suda u roku od 24 sata.

Žalba na rješenje ne zadržava izvršenje rješenja.

Rješenje vijeća suda je konačno.

### **Član 73.**

Pritvorenik koji svojim ponašanjem predstavlja opasnost za sigurnost drugih pritvorenika, službenih osoba ili ozbiljno narušava kućni red, može se izdvojiti i smjestiti u posebnu prostoriju.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, odmah se izvještava direktor zavoda i sud koji vodi krivični postupak.

Izdvajanje pritvorenika traje samo dok postoje razlozi zbog kojih je izdvajanje izvršeno.

Izdvajanje duže od 24 sata može odobriti samo sud koji vodi krivični postupak.

#### **Član 74.**

Pritvorenik koji vrši samopovrijeđivanje može se smjestiti u posebnu prostoriju koja je tako uređena da se u njoj pritvorenik ne može povrijediti (medicinska samica).

U nedostatku prostorije iz stava 1. ovog člana, pritvorenik se može izdvojiti u drugu prostoriju i vezati.

Vezivanje iz stava 2. ovog člana, traje dok ne prestanu razlozi zbog kojih je izvršeno.

U slučaju iz st. 1. i 2. ovog člana, odmah se izvještava direktor zavoda i sud koji vodi krivični postupak.

Primjenu mjera iz st. 1. i 2. ovog člana, duže od 24 sata, može odobriti samo sud koji vodi krivični postupak.

Zavod je dužan da u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog pravilnika, osigura uvjete iz stava 1. ovog člana.

#### **Član 75.**

Mjera vezivanja ne može se primijeniti nad mlađim maloljetnim osobama, trudnicama, starim, oboljelim i iznemoglim osobama.

#### **Član 76.**

Za pričinjenu materijalnu štetu pritvorenik odgovara po propisima o naknadi štete.

### **IX - RAD PRITVORENIKA**

#### **Član 77.**

Pritvoreniku se na njegov zahtjev, a po odobrenju suda koji vodi krivični postupak, može dozvoliti da radi na poslovima koji odgovaraju njegovim psiho-fizičkim sposobnostima, sklonostima, osobnim svojstvima i stručnim sposobnostima.

Rad pritvorenika se obavlja pod nadzorom stražara.

Pritvorenik se može radno angažovati samo na poslovima na kojima i osuđene osobe u krugu zavoda.

#### **Član 78.**

Radno vrijeme pritvorenika određuje se u skladu sa propisi- ma o radnim odnosima koji se odnose na radnike u preduzećima.

#### **Član 79.**

Mjere zaštite na radu pritvorenika treba da odgovaraju zaštiti na radu u preduzećima u kojima se obavljaju slični poslovi.

#### **Član 80.**

Pritvorenik koji radi ima pravo osiguranja od nesreće na poslu i profesionalnog oboljenja pod istim uvjetima kao i radnici u preduzećima.

#### **Član 81.**

Pritvorenici koji rade imaju pravo na naknadu za svoj rad.

Visina naknade za rad zavisi od vrste posla, količine i kvaliteta rada, dužine radnog vremena kao i doprinosa ostvarivanju produktivnosti i ekonomičnosti poslovanja.

#### **Član 82.**

Naknada za rad iznosi od jedne četvrtine do jedne polovine plaće koja se ostvaruje na istim i sličnim poslovima u preduzećima.

### **Član 83.**

Direktor zavoda, uz saglasnost federalnog ministra pravde, donosi pravilnik o naknadama za rad pritvorenih osoba.

## **X - IZVOĐENJE IZ PRITVORA, PREMJEŠTAJ I OTPUŠTANJE IZ PRITVORA**

### **Član 84.**

Pritvorenik se može privremeno izvesti iz pritvora samo na osnovu pismenog naloga suda koji vodi krivični postupak.

U slučaju privremenog izvođenja više osoba iz pritvora, sud koji vodi krivični postupak dostavlja nalog za svakog pritvorenika posebno.

U slučaju iz st. 1. i 2. ovog člana, direktor zavoda će posebnom naredbom regulisati način primopredaje pritvorenika između straže i sudske policije, odnosno drugih ovlašćenih organa.

### **Član 85.**

Prema pritvoreniku ne mogu se u krugu zavoda vršiti nikakve radnje dokazivanja.

Ako se u toku vođenja krivičnog postupka ukaže potreba za preduzimanjem određenih radnji dokazivanja prema pritvoreniku, tada će nadležni organ koji vrši radnje dokazivanja, na osnovu naloga suda koji vodi krivični postupak, pritvorenika privremeno izvesti iz zavoda.

Odredba stava 1. ovog člana, ne odnosi se na oduzimanje stvari i predmete od pritvorenika prilikom njegovog prijema, u skladu sa članom 12. ovog pravilnika.

### **Član 86.**

Ako je u interesu vođenja krivičnog postupka ili ako to zahtijevaju sigurnosni razlozi, pritvorenik se može premjestiti iz jednog u drugi zavod.

Rješenje o premještanju pritvorenika iz stava 1. ovog člana, donosi sud koji vodi krivični postupak.

Protiv rješenja iz stava 2. ovog člana, pritvorenik može izjaviti žalbu vijeću suda u roku od tri dana od dana prijema rješenja.

Žalba na rješenje ne odgađa izvršenje rješenja.

Rješenje vijeća suda je konačno.

Premještaj pritvorenika vrši sudska policija.

#### **Član 87.**

Otpuštanje pritvorenika iz pritvora vrši se na osnovu rješenja o ukidanju pritvora nadležnog suda ili istekom vremena za koje je pritvor određen.

#### **Član 88.**

U slučaju smrti pritvorenika odmah se obavještava sud koji vodi krivični postupak.

#### **Član 89.**

O bjekstvu pritvorenika odmah se obavještava sud koji vodi krivični postupak i ministarstvo kantona nadležno za unutrašnje poslove.

#### **Član 90.**

Prilikom otpuštanja pritvorenika izvršit će se njegova identifikacija, pretres pritvorenika i njegovih osobnih stvari.

Pritvoreniku će se predati sve stvari, novci i dragocijenosti koje su se nalazile na čuvanju u zavodu.

Predaju i prijem stvari iz stava 2. ovog člana, pismeno potvrđuje ovlašteni radnik zavoda i pritvorenik na poledini potvrde o oduzetim stvarima koju je pritvorenik dobio prilikom prijema.

Prilikom otpusta pritvorenika od njega se uzima pismena izjava o tome da li pritvorenik ima bilo kakvih potraživanja od zavoda.

Prilikom otpusta pritvorenik je dužan u ispravnom stanju razdužiti imovinu zavoda sa kojom je bio zadužen.

## **XI - ZAVRŠNE ODREDBE**

### **Član 91.**

Nadzor nad sprovođenjem ovog pravilnika vrši Federalno ministarstvo pravde.

### **Član 92.**

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje važiti Pravilnik o kućnom redu za izdržavanje pritvora ("Službeni list SRBiH", broj 20/89) i Instrukcija o kriterijima za odobravanje slobodnih posjeta pritvorenim osobama broj 01-133/2001 koju je donio federalni ministar pravde dana, 26. aprila 2001. godine.

### **Član 93.**

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 03-02-2408/03  
3. novembra 2003. godine  
Sarajevo

Ministar  
**Borjana Krišto**, s. r.